

Oideachas Aonghnéis

Ag Andrea Martinez

‘Aistrithe ag Róisín Mythen

Nuair a smaoinemh faoi oideachas aonghnéis. An bhfuil do intinn samhlaigh un Victorian seomra ranga plúchta le clár cailce agus sciortaí breacán? Ceapann a lan daoine go bhfuil scoileanna aonghnéis mar rud den am atá thart nuair, i ndáiríre, tá siad ag éirí níos mó agus níos mó tóir. Oideachas aonghnéis comhdhéanta ag foghlaim le hinscne amhain, buachaillí nó cailíní. I bhformhór na gcásanna, scoileanna a tairiscint oideachas aonghnéis, tairiscint sé chuig an gráid níos airde, go hiondúil gráid 9-12. Tá cuid acu san áireamh i scoil mhéanach (gráid 6-9), níos lú cónaí laistigh gráid 1-5. An cineálacha éagsúla scoileanna aonghnéis áireamh cónaithe agus scoileanna lae. Laistigh na gcatagóirí sin, is scoileanna creidimh go príomha iad, do daltaí le riachtanais speisialta, nó míleata.¹ An spreagadh ar chúl oideachas aonghnéis cuir san áireamh ag creidiúint go rátaí agus léirithe éagsúla ag buachaillí agus cailíní agus tá siad níos fearr as i seomraí ranga leithscartha foghlaim taobh le daoine le patrúin foghlama comhchosúla. An t-ált seo clúdóidh an buntáistí agus an míbhuntáistí a bhaineann le oideachas aonghnéis.

Is príomhargóint ar son oideachas aonghnéis an smaoinemh go bionn difríocht idir buachaillí agus cailíní ar bhealaí foghlama mar gheall ar struchtúr a n-inchinn. Is limistéar tábhachtach den inchinn é an coirtéis cheirbreach atá freagrach as cuimhne, teanga, aird agus smaoinemh. De réir Web MD, léiríonn scanadh inchinn go níos mó suímhanna ag inchinn cailíní atá tiomnaithe d’fheidhmeanna briartha sa coirtéis cheirbreach. Ach i mbuachaillí, tá an inchinn tiomnaithe d’fheidhmiú spásúil agus meicniúil, rud a fhágann go mbeidh buachaillí níos claonta i dtreo gluaiseachta. An difréocht eile atá sa hipeacampas, réigiún inchinn atá freagrach go stór cuimhne foghlaim agus briartha. I gcailíní, forbraíonn an réigiún seo níos tapúla ná mbuachaillí, a thugann buntáiste do chailíní thar buachaillí ina stór focal agus ina gcuid scríbhneoireacht. Chomh maith leis sin, is difríocht bithcheimiceach ag buachaillí agus cailíní, san áireamh leibhéal éagsúla hormóin san inchinn, cosúil le séreatoinin agus ocsaitocin, atá freagrach as giúmar níos ciúine a chur chun cinn. Tá níos lú hormóin seo ag buachaillí, a d’fhéadfadh a mhíniú cén fáth a bhféadfadh siad a bheith níos suaimhní ná cailíní.² Níl shocraigh na difríocht bithcheimiceadh seo agus *cad* is féidir le duine a fhoghlaim, *conas* is féidir leo é a fhoghlaim. Feidhmíonn na héagsúlachtaí seo i stíleanna foghlama mar phríomhargóint do thacadóirí oideachas aonghnéis.

Tugann na stíleanna foghlama éagsúla deis do scoileanna aonghnéis a gcuid ranganna a chur in óiriúint do riachtanais a gcuid mac léinn. Maidir le buachaillí, is fearr bealaí foghlama amhairc nó tadhlaí trínar féidir leo iniúchadh, teagmháil agus tógáil a dhéanamh. Tá an ghluaiseacht rithábhachtach do bhuaillí freisin, agus is é sin an fáth go ndéanann go leor acu miontuairiscí

¹ Kennedy, Robert. “Single-Sex Education: An Overview.” *Private School Review*, Private School Review, 16 Aug. 2021, <https://www.privateschoolreview.com/blog/single-sex-education-an-overview>.

² “Why Boys and Girls Learn Differently.” WebMD, WebMD,

<https://www.webmd.com/parenting/features/how-boys-and-girls-learn-differently?scrlbybrkr=728f727a#:~:text=Boy%20Brains%20and%20Girl%20Brains&text=The%20hippocampus%20%2D%2D%20a%20region,and%20writing%2C%22%20Gurian%20says>.

corpoideachas agus sos lóin a chomhaireamh síos.³ Ar an láimh eile, is féidir le cailíní suí agus éistacht ar feadh tréimhsí níos faide de réir a gceimic inchinn. Mar sin féin, is féidir le corpoideachas agus lón a bheith ina gcúis anacair dóibh mar go bhfuil gnéithe sóisialta san áireamh iontu, mar shampla ag obair i bhfoirne nó ag suí agus ag caint leo piaraí. Iarmhairt fachtóirí sóisialta is ea anarchaí mar tá cumhacht ag caidrimh agus mothúcháin ar chailín atá ag fás, an oiread sin ionas go bhféadfadh a hobair scoile fulaingt freisin má mhothaíonn cailín go bhfuil sí scoite amach go sóisialta.⁴

Argóint eile ar a son is ea an timpeallacht a chruthaíonn scoil aongnéis. Go hiondúil, bíonn mic léinn ag iarraidh dul i gcion ar an ghnéas eile. Is féidir leis seo a bheith ina chúis le eagla go dteipfidh orthu, rud a fhágann go dtógfaidh siad níos lú rioscaí. Má chuirtear deireadh leis na brúnna seo beidh timpeallacht foghlama níos dinimiciúla, níos inrochtana agus níos compardach. Nuair a baineadh buachaillí i suíomhanna scoile, rinne buachaillí “luigh isteach agus oibriú leo féin”. Nuair a baineadh buachaillí i suíomhanna scoile, bhí cailíní níos glórtha i ndíospóireachtaí grúpa.⁵ Is buntáiste suntasach iad na fachtóirí seo don oideachas aongnéis mar go bhfuil timpeallacht inar féidir le scoláirí iad féin a chur in iúl go saorálach rithábhachtach dá gcuid foghlama.

Bíonn deis ag scoileanna nach bhfuil acu ach inscne amháin modhanna a sholáthar don ghnéas is fearr a oibríonn dóibh. D’fhéadfaí an t-ábhar a mhúintear a chur in oiriúint. Mar shampla, d’fhéadfadh scoileanna uile-fhir leabhair a mhúineadh a thabharfaidh níos mó cainte d’eispéreas na bhfear, agus d’fhéadfadh scoileanna cailíní uile leabhair a mhúineadh le treoraí láidre ban a thaitneodh le léitheoirí baineanna.⁶

Mar sin féin, ardaíonn an smaoinemh seo an cheist freisin: an bhfuil sé tairbheach leanbh atá ag fás a mhúineadh ar bhealach aontoiseach. Nach mbeadh sé níos fearr ligean dóibh seasamh isteach i mbróga duine eile agus foghlaim faoin taithí nach bhfuil acu cheana féin. D’fhéadfadh duine aonair níos oscailte a bheith mar thoradh ar an deis foghlaim faoi níos mó ná d’eispéiris an duine féin.

Tá roinnt daoine difriúil. Is féidir leo bogadh agus figet; mar an gcéanna, bheadh buachaillí ar fheabhas i suíomh ciúin. Áitíonn lucht tacaíochta an oideachais inscne mheasctha uimh.

Ceadaíonn scoileanna leis an dá inscne go mbeidh níos mó éagsúlachta inscne ann. Nuair a chuirtear le chéile iad, faigheann cailíní agus buachaillí an deis a bheith ann agus oibriú le chéile, a chuidíonn le scileanna sóisialta rithábhachtacha a fhás. Is féidir le daltaí foghlaim ó dhifriochtaí

³THOMAS, David Thomas Contributor DAVID. “How Boys Learn Differently than Girls.” *Parent Cue*, 23 Oct. 2018, <https://theparentcue.org/how-boys-learn-differently-than-girls/>.

⁴Goff, Sissy Goff Contributor Sissy. “How Girls Learn Differently than Boys.” *Parent Cue*, 14 Sept. 2020, <https://theparentcue.org/how-girls-learn-differently-than-boys/>.

⁵*American Foreign Service Association*, <https://afsa.org/all-girls-all-boys-all-good-benefits-single-sex-education>.

⁶Grossberg, Blythe. “3 Reasons Why Single-Sex Schools May Be Right for You.” *ThoughtCo*, ThoughtCo, 14 Oct. 2019, <https://www.thoughtco.com/advantages-of-single-sex-schools-2774613>.

a chéile fiú. Is minic a tharlóidh iarmhairtí do scoileanna aonghnéis amach anseo toisc go n-áitítear go dtáirgeann siad daoine aonair nach bhfuil a fhios acu conas cumarsáid a dhéanamh nó oibriú leis an inscne eile mr gheall ar an easpa taithí a bheith ag obair leo agus iad ag fás suas.⁷ Is é an réiteach áfach, atá le tairiscint ag scoileanna aonghnéis ná an éagsúlacht inscne seo a chomhtháthú in imeachtaí seach-churaclaim nó idirghníomhaíochtaí foirne.

Is é an t-easaontas is suntasaí idir lucht tacaíochta an oideachas aonghnéis agus iad siúd atá ina choinne ná an gcuireann scoileanna aonghnéis an combhionannas chun cinn nó nach gcuireann. Tuairiscíonn staidéar le déanaí dar teideal “The National Coalition Of Girls’ Study” go measann níos mó cailíní i dtimpeallachtaí aonghnéis go bhfuil siad láidir sa mhatamaitic agus sa teicneolaíocht ríomhaireachta ná a gcomhghleacaithe comhoideachais. Is mian le trí huaire níos mó cailíní ó scoileanna cailíní amháin a bheith ina n-innealtóirí. Mar an gcéanna, léirigh staidéar eile i ‘Psychology of Men and Masculinity’ go raibh dhá oiread níos dóchúla go roghnódh buachaillí ó scoileanna uile-buachaillí gairm bheatha sna healaíona ná buachaillí i scoileanna comhoideachais.⁸ Ar an iomlán, tá an chuma ar an scéal go ndéanfaidh daltaí réimsí aitiópúla dá ngnéas a fhiosrú agus iad ag freastal ar scoil aonghnéis.

Ina ainneoin sin, tá dearcadh difriúil ag lucht tacaíochta an chomhoideachais. Nuair a tharlaíonn deighilt, is é an toradh a bhíonn air ná go gcinneann siad go mícheart go bhfuil ceann amháin níos fearr ná an ceann eile. Deir lucht tacaíochta an chomhoideachais go bhfuil an deighilt reatha idir na hinscní comhthreomhar le deighilt chiníoch. Le linn an ama seo, creideamh go raibh bealaí éagsúla ann inar fhoghlaimíodh rásaí i suíomhanna ranga. Ós rud é gur chuir deighilt ciníoch an ciníochas chun cinn, creideann lucht tacaíochta an chomhoideachais go gcuireann deighilt inscne an gnéasachas chun cinn.⁹ Is é an réiteach atá acu ná ligean do na hinscní comhaireachtáil i suíomh scoile chun cailíní agus buachaillí a chur ar an leibhéal céanna.

I gcrích, tá argóintí daingne ann ar son agus i gcoinne oideachas aonghnéis, lena n-áirítear dearraí seomra ranga éagsúla, buanchruthú inscne, timpeallacht agus éagsúlacht. Ach, uaireanta measctar torthaí an dá rogha agus b’fhéidir nach iad na cinn is iontaofa mar go ndéantar neamhaird de roinnt fachtóirí a mbíonn tionchar a mbíonn tionchar acu ar an rathúlacht. Go háirithe i Méiriceá, is gnách go mbíonn scoileanna aonghnéis níos costasaí, rud a chiallaíonn go bhfuil buntáistí eacnamaíocha ag na teaghlaigh a roghnaíonn a gcuid leanaí a chur ann cheana féin, is féidir tionchar a imirt ar rath. Ar an adhbhar sin, is deacair a aithint cé acu an eascair nó nach n-eascaíonn rath an oideachais aonghnéis ón teagasc féin nó ó bhuntáistí a bhí ann cheana. Tríd is tríd, is féidir teacht ar an tátal go bhféadfadh oideachas aonghnéis tairbhí a chur ar fáil agus dochar a dhéanamh don tsochaí.

⁷ Sosnowski, Jana. “Statistics on How Poverty Affects Children in Schools.” *Education*, 29 Sept. 2016, <https://education.seattlepi.com/statistics-poverty-affects-children-schools-3636.html>.

⁸ *American Foreign Service Association*, <https://afsa.org/all-girls-all-boys-all-good-benefits-single-sex-education>.

⁹ Sosnowski, Jana. “Statistics on How Poverty Affects Children in Schools.” *Education*, 29 Sept. 2016, <https://education.seattlepi.com/statistics-poverty-affects-children-schools-3636.html>.